

ROMÂNIA NOUA

1 lună . . . . . Lei 8
Abonamente: 6 luni 45
1 An 80

Organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor Românilor

Redacția și Administrația
— Strada Gogol No. 39 — Chișinău —
— TELEFON 51 —

Director: Dr. ONISIFOR GHIBU

Iese în fiecare zi de lucru
Sub conducerea unui comitet alcătuit de Români din toate țările

Prim-Redactor: Dr. ION MATIEȘ

Ostile Române în Bucovina

— Marile manifestații pentru Unire în Camera și în Senatul României —

Zilele mari se încheie acum. Grandioasa proclamație a Unirii care a avut loc Duminică la Chișinău, a zguduit puternic conștiința românească de pretutindeni. În momentul în care trupele române intrau biruitoare în Bucovina pentru a duce și acolo liniștea și pacea așa cum au adus-o astăzi în Basarabia, în Camera română și în Senatul român s-au dat cu recunoștință și cu entuziasm de Unirea dela Chișinău, precum și de declarațiile, pe care le-a făcut aici ministrul Americii, Excelența Sa d. Wopicka.

Adresele de mulțumire pe cari Corpurile Legiuitoare române i le-au adresat, nu sunt simple acte de complezență: ele sunt lanțuri noi de prietenie prin cari ne legăm de nebiruita Americă a lui Wilson.

Să însemnăm și declarațiile înalțătoare ale primului — ministru cu privire la Dobrogea și Basarabia — pentru că avem înțelesul tablou mare al momentului de ieri din viața neamului.

Iată aici telegramele cu privire la situație:

Intrarea ostilor românești în Bucovina

Iași. — În Bucovina deslănțuindu-se o violentă mișcare revoluționară, populația din comunele Isteni, Sucedva, Gura-Humorului și alte numeroase localități a trecut frontiera refugiindu-se în Moldova, unde a cerut ocrotire dela Români.

D-l Iancu Flondor, președintele Constituantei române din Bucovina, s'a adresat guvernului român cu cererea urgentă, de-a veni în ajutorul populației căzute pradă revoluției.

Guvernul a dat imediat curs acestei cereri și a ordonat trupelor de grăniceri și jandarmii să treacă în număr suficient granița Bucovinei pentru a restabili ordinea în partea de sud și a înainta mai departe ori unde ar cere situația.

Sedința dela 25 Octombrie a Camerei și a Senatului român

Iași 24. — Sedința de ieri a Camerei române a fost de o mare înțeles. Președintele Camerei, d. C. Meissner, deschizând sedința comunică adunării veșta îmbrăcătoare deosebită proclamarea la Chișinău a Unirii Transilvaniei cu Bucovina. Vicepreședintele Camerei, d. Lesany Antoniu, întors în dimineața zilei dela Chișinău, spune mai pe larg cele petrecute acolo, insistând în special asupra declarațiilor făcute de d. Wopicka, ministru al Statelor-Unite.

Camera a ascultat cu o arătație comunicării, arătându-și prin desfășurarea aplauzilor și aclamațiilor bucuria și triumful la urma acestei telegramă pe adresa d-lui Wopicka:

„Adunarea deputaților în sedința sa dela 25 Octombrie 1918 m'a înălțat să transmit Excelenței Voare expresiunea profundei sale recunoștințe pentru cuvântul ei și pentru că prin el a realizat de un an dela desființarea Basarabiei dela imperiul țarist.

Neamul românesc nu purta marea națiunii reprezentanți decât o profundă admirație pentru virtuțile sale eroice. SPIRIJINUL DE STATĂ-TALE-UNITE IL DAU ACUM LA MARELELE REZOLUȚIUNI PENTRU ÎNDRĂPĂNAREA ȘI ÎNFRUNTAREA SAU IDEALUL ȘI ÎNTERESURILE, adăugă pe lângă admirația îndată deosebită unei întreprinderi RECUNOȘTINȚE, iar asigurarea Excelenței Voare că MAREA NAȚIUNILE AMERICANE nu numai că recunoaște mărimea și eroismul făcute de ei pentru cauza comună, dar că se poartă și dragoste, constituie pentru noi o prețioasă măgarie. Adăugă prin urmare de înălțarea acestei opere umanitare pe care o înălțăm astăzi cu atâtea jertfe pentru americani, Excelența Voastră să primenară expresiunea sentimentelor noastre de admirație și neamănăduță grațitudine.

Președintele Camerei Române
C. Meissner

În același timp s'au comunicat cele petrecute la Chișinău și Senatului român care, luând cu o deplină satisfacție act de els a trimis d-lui Wopicka următoarea telegramă:

„Senatul român, în sedința sa de astăzi, înălțăm grațitudine de sentimentele binevoitoare pe care le-ați exprimat la Chișinău cu privire la cauza națională românească și de asigurările pe care ați binevoit a le da prin glasul D-voastră autorizat cu privire la realizarea aspirațiilor comune poporului român, m'a înălțat să vă transmit D-voastră și poporului american profundă sa grațitudine și veșta recunoștință.”

Președintele Senatului român
E-r. Bădezen

Destăinuiri d-lui A. Marghiloman asupra Dobrogei

Iași. — În sedința de Luni a Camerei deputaților președintele consiliului a vorbit din nou în chestiunea Dobrogei. D-sa relevând înțelesul propagandă bulgară, a declarat că acum când se cunosc

rezultatele războiului, nu mai poate fi nici o îndoială, că Dobrogea trebuie să fie a României.

Apoi vorbind de congresul din 1917 înaintea Bulgarilor la Babadag a spus textual:

„S'a întâmplat că rezoluțiunile acelu congres să se ciocnească de un Memoriu este prima dată când întrețin pe cineva de acest fapt în care am găsit în numele partidului conservator. În acest memoriu pe care l'am redactat împreună cu dd. profesorii D. Onciu S. Mehedint și regretatul Guresen, am dovedit că nici etniceste, nici din punct de vedere istoric și geografic, Dobrogea n'a aparținut și nu poate aparține Bulgariei”. (aplaude prelungite).

Bucovina sub stăpânirea austriacă

Aproape o sută cincizeci de ani fosta Austrie a făcut în Bucovina „barbară”, ruptă dela Moldova „operă de civilizație”. Și în scurtă vreme rezultatele acestei opere, condusă de emisari adunați din toate colțurile întinse moarilor pe pământul binecuvântat al acestei țări, s'au arătat în toată mărimea lor. Bisericea noastră strămoșească, care nu a fost alipost și loc de mângâiere în cursul veacurilor dela apăsări și durere și a pierit caracterul de biserică adevărată a poporului român și s'au înlocuit „Aici” birou al Ministerului de culte, iar serviciile ei, profunde în „biserici” casare-omăști, capul bisericii, episcopul ajungând „obscure” nu mit de imperator. Bogatele danii ale celebrilor voievozi și boieri moldoveni s'au prefăcut în „fond greco-oriental” ban s'pre a hrăni o administrație dusă înăuntru neamului nostru, pentru a îmbogăți pe moșile și pădurile sale aramăși jidovi și pentru a alimenta cu zece de milioane, sustrase culturii naționale, creditele de război ale monarhiei.

În astfel de împrejurări nu e greu de înțeles ca guvernului austriac i-a fost ușor să împiedice, printr-o necărită a sa, episcopul Hucman, primul pas spre idealul sfânt al poporului român: unirea bisericii bucovinene cu cea a Transilvaniei. Sustinând pe față și cu îndărărie poftele ceteror de barbari galțieni uniți, veniți să-și câștige în țara belugului o hrăna de mămăliga, și-a ajuns întru: instruirea și desnaționalizarea bisericii strămoșești și azi în țara clădită ai cetărilor vovodale avem un episcop uralian.

Stăruind cu o trăsătură de condeiu inepetabile făcute pe vremea Moldovei pe terenul învățării publice, guvernul austriac a falsificat rostul școlii punând o dela început, fără privire la interesul și propășirea elementului băștinat, în slujba politicii sale de germanizare, crezând că astfel va șterge caracterul românesc al țării, ba având încă și nădejdea înfrățirea de a patre atrage la sânul ei inhibitor, la faclul de cultură al germanizării și desnaționalizării și pe frații noștri rămași în Moldova. Astfel înțelegem Austria rolul ei civilizator în orientul barbar.

Școala și a pierdut deci dela început caracterul ei adevărat de instituție de cultură națională, rășită din trebuințele poporului în mijlocul cărora e chemată să-și desvolte activitatea și nu și la mai răzândig până în ziua de azi. Pe urma acestei școli poporul românesc nu s'a ales cu nici un folos, și dovedă procentul mare al analfabților.

A suferit decenii de răndul robia culturală a galțienilor însulțatori, care au cantat ca cu ajutorul școlii să desnaționalizeze poporul și să-l instruiască dela credința sa strămoșească. Nu i mirare dacă după o jumătate de veac se părea că nu mai există un neam românesc în Bucovina.

Administrația țării dela început și până azi exclusiv în mâna unor venetici fără înțelegere și dar pentru cei clu-mași să-l ocarmăniască i-a servit stăpânirii austriace ca să falsifice caracterul românesc al țării schimonosind vechile sururi istorice, prizonind prin masuri nedrepte populațiunea satelor rămasă fără apărare. Aceasta administrație coruptă și dogmănoasă a favorizat pe față năvala tuturor neamurilor, a eonistilor nemți și a cete-

lor Hămănzilor galțieni și astfel o țară eminentă românească e reclamată azi de urmași unor fugari pentru patria lor nouă Ucraina.

În lupta noastră cu acești nepoștii stăpânire a dat necontenit cel mai larg concurs dușmanilor noștri, ajutându-i să-și întinda tot mai mult influența în școala, biserică, administrație în dauna elementului istoric al țării.

Dela 1913, anul când prin stăruințele noastre de frătași avânti conducătorii pe „Himnăchiști” și pe rețegatul Aron Pannu, au trecut în viața națională pe Români bucovineni și până în zilele aceste când neobrazarea ucraiană a trecut orice margini, a fost numai o luptă îndărită pentru apărarea patrimoniului strămoșesc din acest pământ românesc.

Lupta a fost grea, Români fiind rezuși la puterile proprii, uțați lungă vreme în orice direcție de frații lor din regat și mai permițându-și luxul luptelor de partid, aduse la o înveșmăre nemotivată și astfel cu toată rezistența, dușmanul făcea progrese cari amenințau din ce în ce mai mult existența neamului nostru pe un pământ frământat cu sângele generațiilor trecute.

Războiul provocat de eufezanța oarbă a unei oligarhii asupritoare era unica nădejde de scapare a Românilor amenințați. Dar până a-și vedea visul împlinit, ce n'a avut să îndure această țară în curgerea celor patru ani de război.

Patru ani de răndul Bucovina a fost țara jalei și a durerii. Peste câmpurile ei alădăta pline de flori și cântecul să ridicau spânzuratorile colonelului Fischer pentru „trădătorii valahi” și vai, cine nu era trădător în ochii colonelului Fischer și a agenților sai — iar pe drumurile țării se întâlneau convoaiele de „trădători” cari mergeau să înfrunde tenățele ungurești sau se ascund de foame în lagărele de „confinați” de unde mulți nu s'au mai întors. Floarea neamului nostru se prăpăia în câmpurile pastii ale galțieni și pe piseurile de ghiță ale Apilor, iar acasa văduvele și copiii orfani luptând cu foamea, erau butjorocite și maltratate de jandarmii și de strășinii prăpășiți în țară.

Se luptau cu îndărărie făcând Bucovina pentru „ciostea împăratului și a împărăției” cu toate că de aproape o sută cincizeci de ani, această împărăție și acest împărat li-a rasplătit credința cu acte de asuprire, prigonire și nedreptate.

Nici o țară de pe lume din cete cuprinsse de pârjolul războiului mondial n'a primit mai grele lovituri ca Bucovina.

Poporul nostru care a fost silit să verse rări de sânge pentru a consolida o stare de lucruri și protivnică aspirațiilor și drepturilor sale era cu toate aceste bănut însulțat și prigonit de toți veneticii vechi și de vânduți din toate părțile babiloniei austriace. Țara a fost secătută de toate bogățiile și rechizițiile s'au făcut fără nici o milă. Dacă nu uităm că această țară nenorocită a suportat trei invazii, rusești și mai multe luni de bolșevism putem înțelegte starea de jale și durere a acestui sfânt pământ, pășgărit de toți strășinii.

Dupa patru ani de întuneric apăsător de jale anară, o rază de lumină, un strigat de bucurie.

În capitala Bucovinei frunțași cea-

mului românesc de acolo fac declarația drepturilor naționale și interpreți ai gândului stăruitor al întregului neam proclamă unirea la țară-mamă. Moldova lui Alexandru cel Bun și Stețiu cel Mare a iuviat, cea mai mare glorie a neamului nostru va dormi de aici înainte liniștit somnului său de veci în pământul desrobăt, pe care l'a apărât cu vitejia și genul său.

Cu revenirea Bucovinei la Moldova nu se întorcea numai pământul clasic al teatrului nostru, nu se împreună numai plăminte înălțătoare ale acestei „grădini”, ci și o numeroasă clasă cultă pătrunsă de dragostea de neam, care într-o luptă din cete mai grele a apărât neamul de peire, și o țărânie voinică, sautoasă la suflet și trup, muncitoare, conștientă de drepturile sale, amândouă gata să întindă mâna de ajutor față de pretutindeni ca prin mână și unirea ridică țara noastră mărta și neamul nostru unit între cete dăntăre popoare de cultură ale omurii.

George Toiu

Pajurei cu două capete

Din grele vremi de grea corvadă
De când urnită din noroi,
Spurcată pajură de pradă,
Te-ai pus stăpână peste noi
Din grele vremi demult s'alege
Pe urma ta acelaș sfat:
Că-n cuibul tău fără de lege
Miroase-a moarte ș'a păcat.

Ca un blestem de cununie
Ne stă pierzarea ta 'n pervaz
Și ghiara ta de veci ne scrie
Rușinea vieții pe obraz;
Căci n'are iadul vre-un halaxar
Mai rău și mai infometat.
Să ceară sânge-atât și aur,
Cât bietul meu pământ ț-i-a dat.

Cu două ciocuri nesătule
În inimă tu ne-ai străpuns,
Nici lacrimi n'ai avut destule,
Nici carne nu ț-i-a fost deajuns.
Ți-am dat feciorii și bărbaiji
Și ți-am dat plânsul de femei,
Ți-am dat sudoarea unei nații,
Tu, pajură, tu tot mai vrei...

În negru-galben ochiul sorșii
Ți-a prins stăndarul fără spor
Căci galbeni ni-s la față morșii
Și neagră-i jalea 'n urma lor.
Din ei e casa ta zidită,
Și 'n putredele-i temelii,
Se macină îmbătrânita
Subt strigătele celor vii...

Azi gemi strivită și bolnavă
Când vulturii gonaci te rup
Văd din răsufletul de-otravă
Arsura stinsului tău trup.
Din muși din văi și pân'la mare
Te smulg, te mușcă și te-alung
Cu bocete de îngropare
Răsună vaetu-ți prelung.

Nu ne-au scris zodiile nouă
Ce-ți blestemam la căpădi,
Cu vîaga noastră frântă 'n două
Să-ți fim la groapă cei dintâi
Dar când potopul tuturoră
Va 'nchide praznicul grozav,
Vom fi și noi să'ntindem hora
Pe stărvul tău căzut în prav.

Atunci în milostiva clipă
Când confundându-se 'n amurg
Pe sfâșiața ta aripă
Va plânge schilavul Habsburg,
Atunci privind din nou cărarea
De ani o mie, robii ai tăi,
Vom sta învinși simfînd mustreacă,
Că singuri nu ț-am fost călăi
Octavian Goga

Cuvânt către Basarabeni

Români Basarabeni,

Cu sufletul greu de povara astoptării chinătoare am luat acum cu noi parte la sărbătoarea sărbătorilor voastre.

Și, dacă în zilele voastre lăune ne turburată armonia cântecului trimăntului vostru a fost ca prin noi, copiii pribege ai Ardealului, răstignit pentru dreptate, vorbește zurulul lăntului milenar, rupt pentru o clipă de spada arhanghelului dela Tarda.

Vorbește prin noi aspinul dureros al ducelui Gela căzut pe câmpul de luptă într-o apărare a pământului sfânt de hoardele lacustelor asitice ale lui Talaudun. Vorbește soașnetul tarbat al lui Doja cel ucis pe tron însoțit în foc, înconorat cu coroana de tucul înfierbântat. Vorbește simșturul scărțiat al roții ce a zdrobit trupul lui Horea și al lui Cloșca. Vorbește lăntul pușcării, care-a cuprins mândria crăului muntelui Aerom Iancu. Vorbește geamutul miilor de întemnițați, boșutul orfanilor și al văduvelor obișnute de spânzuratorile ungurești.

Vă fericiam acum un an ca Români și vă învidiam, ca Ardeleni. Ați fost asizați mai aproape de rasăritul soarelui libertății a zăntat cu noi și mai mult lacrimile voastre, făcând să vă înfrăzească în sufletu floarea ferusată a Unirii.

Și'n timp ce sângele românesc de pretutindeni peștelina la Tighina și Cetatea Alba legătura pentru vecie a pământului vechilor voievozi, ne rîdea și ne săngera sufletul. Vedeam aici, în Basarabia începutul înfăptuirii idealului — și ajungeam până aici tipetele sfâșietoare ale mamelor, surorilor și parinților noștri spânzurați, sau înțecați în apa Olteului — pentru că au așteptat flori în calea ostașilor români liberatori.

Și azi, azi când acolo, în Ardealul bogat în aur și'n lacrimi și'n visuri plăsuș s'a schimbat în chemare la luptă pentru libertate și unire, când din fiecare colibă rasuna bucuratul neilor vremuri, azi venim să vă spunem vouă că norii întunecării încep să se destrame, că soarele libertății și al tinerii voastre polește și piscurile de argint ale muntților noștri.

Da. Pe mormintele mucenicilor noștri s'au abatut razele binefăcătoare. Și s'a cutremurat țărâna în adăncurile ei și — ca freacățul codrului în primăvară — de acolo din funduri de mormânt vorbesc, atînga cei ce s'au jertfit: Libertate, Unire!

Nu vii un proclamat la Oradea-Mare libertate și îndreptățirea tinerii c'un pastor. Sicut sufletele celor 40.000 mii depe Câmpia Blajului, cari au strigat la 1848. Nu uitai cu țara Românească!

Mucenicii căzuți sub steag străin au adus acolo, în lumea spiritelor bune veste, paharul plin al suferințelor și durerea lor a schimbat eșful lumii, surpând capștonul ticăloșiei milenare, smulgând cel mai mult brad de pe piscurile Negoiului și ca un condei uniaș cerind pe carul lumii Unirea celor de-în sânge și de o lege.

Români Basarabeni, Comece ați înțeles voi acum un an înțelegem noi azi. Nu va mai sloban ca pribege ai unui gârl muncitor, ci ca frați uniți într-o țară cu voi. Nu va sta alături frații cari așteaptă de unde-va mila, ci cetățenii conștienți ai României unite sicut sceptul regelui Ferdinand întâilul.

Cetățenii României dintre Tîna și Carpați salută la cea mai mare sărbătoare a lor pe cetățenii României dintre Nistru și Prut.

Această calitate a noastră nu se-o mai poate nega nimeni. Ea este rășită din sîrșința de un mileniu, din neamul jertful de sânge.

Dacă Dumnezeu neamurilor ne va mai cere jertfa pentru eternizarea acestei calități, i le vom mai da. Și le vom da fără de murmur. Căci alături cu noi veți fi voi, cari ați gustat cu un ceas mai înainte din cupa detațoare de viață a unirii întregi și pe veci nedespartite.

Să trăiți! Să trăiască România noastră a tuturor.
I. U. Sorien

Situatia Razboiului

Pe lateg frontul francez dela Canalul Sambre pana la Aisne miscarea de retragere a Germanilor a continuat in tot cursul zilei. Ea a atins in unele puncte o adancime de zece km. Culegand fructele invingurii batalii data in ajun pentru trecerea canalului dela Sambre armata a 7-a franceza a nimicit complet cele 10 divizii germane care se aflau la fata ei, au facut 4000 de prizonieri si a luat 60 tunuri.

Comunicatul german vorbeste de reluarea atacurilor cu tankuri si de o intensa activitate de artilerie pe un front de 60 km in largime intre Escout si Oise.

Americanii se gasesc pe malurile dela Prist, peste o mila dela sud de Peurile. Dushmanul este amenintat sa piarda limitele de comunicatii.

INFORMATIUNI

IASI. — Guvernul Marghiloman a cazut. Noul guvern va fi format de d. general Coandă, in noul guvern vor intra d-nii generali Văitoianu, Grigorescu Prof. Poni, ș. a.

Tot Ardelenii și Bănăreșii s-au alinați în Basarabia după patruzeci și șase de ani de război și în al șaselea obiectiv al noii trimități umane decât pe o cară peștigă adresa lor unei la guvern, însemnând exact înțelegerea și omagiu, lași și anul războiului, ocupațiunea și situația militară.

Faceți intrarea oșoasă a acest apel.

Vasile Julea, cel dintâi vestitor de bine, sosit din Bucovina înainte cu o săptămână la Chișinău, a căzut, răpus de gripă și pneumonie, Duminică în 21 Oct. în spitalul Zemelvei.

Tânărul student universitar și învățător din Iași, lângă Râdăuți, nu s'a putut întoarce acasă, ca să a ducă celor ce l-au trimis, vorba mântuitoare ce așteptau de aici.

În 23 Oct. Bucovinenii păiegi au așezat trupul lui în păturimile dela Malin, alături de atâția frați și surori din Macedonia și Ardeal, ce și-au găsit aici odihna de vezi. Haina de lăc de înfășură sufletul lui generos s'a prefăcut în cenușă, tocmai în clipa când și haina politică a țării sale, a Bucovinei cuprinsă de focul sfânt, se distruge. Tot ce este necaz în omenire vedem prefăcându-se în cenușă.

Părinții Celan, Morariu și Popescu au rostit rugămintea pentru înterarea pătelor celui răposat, iar în fața mormântului p. Morariu a ținut o cuvântare care a mișcat până la lacrimi.

Un colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

Un alt colaborator al revistei „Săptămânal” a scris în Moldova un articol în care se vorbește despre (Transilvania) care urmasii de Unguri a petrecut 2 ani de zile prin păduri.

TELEGRAMME

Bucovina în mâinile armatei române

Divizia I-a de cavalerie și un regiment de vânători au intrat în Bucovina. Generalul român Zadic a publicat o proclamație către populația Bucovinei în care cere să dea tot concursul armatei care a venit pentru pacificarea Bucovinei.

Trupele anglo-franceze pe pământul Ungariei

Budapesta. — Ministerul de război a declarat cu privire la armistiți că linia de demarcațiune va fi granița Ungariei. Datele posibile ale trupe franco-angle să vină în Ungaria.

Dacă aceasta s'ar adevări, ele nu vin ca adversari și zelerea lor s'a fie de scurtă durată.

D-l Al. Marghiloman despre chestiunea Basarabiei

D-l Marghiloman luând la cunoștință marea manifestație din Chișinău, unde prin prezența reprezentanților oficiali ai Statelor Unite și Franței s'a recunoscut unirea Basarabiei cu România, d-a scris cu aceste cuvinte: „România încă glasul necunoscut al Statului vecin nou format (Ucraina N. R.), care caută să închege legături diplomatice și de prietenie cu noi.

Presupun că el va avea înțelepciunea de a recunoaște că nu se m'i pot despărți frații eșii din aceeași mamă. (Camera se ridică în picioare și face ovaiii).

Sfârșitul Ungariei milenare

Budapesta. — Az Ujsag gazeta lui Tisz, scrie în numărul ei dela 18 Oct. v. : „Sa ne luăm jos valul de pe ochi!

Am fost crescuți într-o credință falșă că tot ce-am moștenit dela părieți, e dreptul nostru. Războiul de acum ne lăvă și vedem realitatea: mai sunt în lume și alte popoare, și ele și ear dreptul la viață ca și noi! Noi trebuie să înțelegem acum că fiind un popor mic, nu mai putem avea pretenții mari. Am trăit venind de arăndul alături și prin Nații. Acum ne-am despărțit de ei și trebuie să ne complăcem în rolul de popor mic. Pădem în juruțea din teritoriul țării pe care-l stăpânim de o mie de ani. Sa ne rezăm aducându-ne aminte că suntem un popor mic.

Declarația d-lui Marghiloman

D. Marghiloman a mai spus la Senat: depinde de noi, de statul român ca risarile care până acum căștăia au păreau cele mai îndepărtate, să se realizeze, dacă vom fi înțeleși. Așteptăm noiște de partea luptele de formațiuni politice ca pot și ele în momentul acesta!

Într-un moment de fapt având de consfințit atâtea alte lucruri, vom fi domniții mei, cel mai puternic punct de atracțiune pentru toată sufărarea românească, vom fi o garanție că anul statului constituit să poată încredința înfăptuirea întregii sovietii românești. Sa nu se uite că Bucovina și nordul Basarabiei sunt obiecte de veche continanță pentru noi și pe care noi deși am fost români și în perioada liberă organizată de a putea ține brațele ei ocrotitoare.

La încheșarea spurcă ca roșu pe toată lumea să aiba încredere și să știe că nu este sacrificiu pe care să nu fie capabil să-l înălțăm pentru atunși este vorba de interesele obștești.

Germania va trebui să iese din Marea Neagră

Paris. — În „Daily Telegraph” scrie Archibald Hurd: Pot să raman Germanii stăpâni pe Marea Neagră? Asta-i întrebarea pe care știe puț autoritățile germane pe urma retragerii din Turcia. Situația e clară: Aliații au în Mediterana o situație de o enormă superioritate și sfârșitul unei lupte se poate și dinaintea. Situația actuală a Europei permite cu anverșii o luptă pe Marea Neagră. O astfel de luptă reclama nu numai vase, ofițeri și soldați, ci și muniții, alimente ș. a. Germania nu mai are posibilitatea de a se mai opune pe Marea Neagră voinței Aliaților.

Comuniștii telefonici cu Iud. Bacău, Roman, Dorohoi, Hotoșani și Pâlniceni s'a întrecut până în zilele dispăruții.

Cenzurat

Încetarea stărei de asediu în Germania

Printr-un decret al comandamentului suprem se anulează toate ordonanțele și instrucțiunile cu privire la libertatea de adunare și la cenzură.

Italienii la porțile Poliei

Viena. — În mod neexplicabil până acum, după predarea flotei către consiliul naț. onal jugo slav mai mulți ofițeri de mareșali italieni au pătruns în portul Pola, au pus mâna pe cuirasașul „Vittorio Veneto” și au scufundat.

Noul guvern al statului creștesc

Reuter. Sub auspiciile guvernului aliate s'a format un guvern provizor al Republicii Palestina. El se intitulază: Consiliul național al statului creștesc și se compune din următorii: președinte. Brandeiss; culte Weismann, profesor la Manchester; finanșe: lord Rotschild; externe: Namfon Socolez. Guvernul s'a constituit la Londra.

Armata Ucrainei

La 1. Nov. va avea loc prima recrutare în Ucraina. Se vor înrola 179.000 de tineri.

Englezii în Marea Neagră

D. M. Barnes, ministru de laocări publice englez a declarat: „Nimic nu mai poate împiedica flota noastră de a intra în Marea Neagră și pe Dunăre în sus până în teritoriul german.”

D-na V. Zarina cânta la Casino

diferite romanșo cântate eu mare succes la Petrograd: „Nu place, sărutările tale mă ard” „Astra de toamnă.” „Canta para floricele.” „In te încrede în ochii mei.” „Les roses panons.” „Le chomin sur la premiata noiga.” „Ba ma fatmea în gluma.” Și șansonete franceze din repertoriul artistei „Iza Kremer”.

Di. Ancearov executa arii din operele „Pescatore di Perla”, „Principilo Igor”, „Eugenio Onegin” și romanșo.
Di. Lewetzky „Liszt” „Soirée de Vienne” „A-dur și Rakocini-nov” Căsuța din concert în-moll.

Școala Eparhială de Fete din Chișinău

(Școală secundară de Gr. II)

Directoară: SANDA ULUBEANU, diplomată a Institutului biblic din Glasgow (Anglia). Misionara.

Externă și Internă. — Instrucțiune serioasă. — Profesori ai Statului. Instalatiie igienică. — Hrană suficientă. — Ingrășarea părintească. — Educație religioasă.

Plata pentru Internat 300 lei lunar, plătiți în bani românești. Inscriserile se primesc în Cancelaria școlii în fiecare zi între 9 a. m., 2 p. m. în cursul unei Octombrie.

CULE de LEMN

Fabrica „Dobruța” din Piatra-N. caută reprezentanți sau depozitari în Muntenia, Moldova și Basarabia.

Fabrica de produse chimice JEAN MAVROJAN — Galați

La pus în vânzare: Carbonia de serie I, carbonia în orice cantitate, Acizii de tăbăcării, Globulină contra plotei în vâșcă, anghin și soluție Vienting contra scorbiei (raia) la oameni și animale.

Publicație

Actuala școală specială de viticultură și vinificație de la Chișinău este în curs de transformare în „Institut de Oncologie, Viticultură și Horticultură”, care va începe a funcționa chiar toamnă aceasta.

Paralel cu funcționarea Institutului, va funcționa și școala de viticultură în vechia ei organizație, până când cele trei clase vor termina cursurile.

Odată cu naționalizarea școlii, au raman locuri libere de elevi în clasele II-a și III-a din școlile inferioare de Agricultură dela Tară, adică trecerea de la aceste școli în școala specială de viticultură, în clasa respectivă.

Cei ce doresc să se specializeze în viticultură și vâșcă a urma cursurile acestei școli se pot înscrie, până la 5 Noiembrie 1918, în Directoratul de Agricultură din Chișinău sau la Ministerul Agriculturii din Iași.

DOCTORUL SÂRBULESCU

Chirurg și oftalmolog
Boala genito-urinară:
Hemoragie, Gonoră, Sifilis
Tratamentul științific radical al blenoragiei vechi și complicațiilor ei.
Consult 2-5 d. a.
Strada Armeană No. 27

Port altoi

2.000.000 de vânzare
Varietăți selecționate,
bucă complete
A se adresa la
SOCIETATEA PEPIERERELOR
BERNARD & Co.
Târnăveni

Doctorul L. NISSIM

— FANIOȘ —
Faceri, Operațiuni Obstetricale
Boli de femei
Consultatii 6-8 p. m.
Str. Gogol No. 41 (Alteia de poșta)
Telefon 444

Operațiune rară

Resuscitarea Zn. Sărăreștii din fața gării Chișinău — cu toate bună chibățul românesc și stăruință precum și Căminaria „Le Ouz” se vând imediat din cauza altor afaceri.

PRINZERIA PASAJ

A. IANOVICI
Saltoare pentru bărbăți și dame.
În ambele saltoare lucrul se execută de cei mai buni maeștri, sub direcția conducere a profesorului. Modele cele mai moderne. Peruci în toate culorile. Masaj cosmetic de față. Articole costume, țec cele mai bune din străinătate.

Directoratul Cărilor și Instrucției publice

Se aduce la cunoștință că s'a desăbis licența de băști Bogdan Petricicu-Măjeu (fost ginerul I) Inscriserile se primesc la recepțiunea școlii, între 9 a. m. — 11. Director: St. Ciobanu

Doctor V. Nandru

Șef de serviciu de boli venereale
Specialist în boale interne speciale de plămâni și inimă
— Ghința Buzoianu 17 —
(Șosea Chișinău)
Consultatii 4-6 p. m.

CAFFE IUMANOFF

Bulevardul Alexandru cel Bun CHIȘINAU
Se găsesc zilnic cele mai frumoș prajituri. Total se execută la prezenta și s'au condusători personal și propriu-zis.

Iovan Munteanu

— BUCUREȘTI —
Diplomat din Paris
Tăbăcări în moduri noi și
precise și constituirea tot ce e
bun de artă dentară
— ANAȘTI —
Strada Domnească No. 22

Medic Dentist G. B. Hanganovici

Medic dentar cu medalia de aur din Paris
Șef de serviciu de boli venereale
Școală teritorială Chișinău
Prezintă consultațiune pentru boli de dinți. Pentru domnii ofițeri și funcționari militari prețuri reduse.
Orăle de consultatii: 10 a. m. până la 2 p. m. și 5 d. a. până la 8 p. m.
Școală specială pentru puneri de denturi
Strada Pusătin 25. Șosea Episcopiei.

Café garni

Se anunță publicul că la Café Garni se primesc la plată numai țai.

DOCTOR V. DINULESCU

Medic șef al Infirmeriei de ochi Chișinău.
Specializat în boale de ochi, Nas, Gât și Urechii
— Consult 4-6 p. m. —
Strada Ștefană 55. — Telefon No. 34
Pentru amănunțit: M. Ștefană, Strada Ștefană No. 11
dimineața la spitalul de ochi din strada Insova No. 23.

DEBIT SPECIAL de TUTUN

FRĂȚII HVATCOVSKI
Str. Alexandru, vis-a-vis de Pasaj
Specialități de țigări de țai Neveza